

entuzjaści edukacji

Nauczyciele o swojej pracy i relacje w gronie pedagogicznym

Dominika Walczak
Zespół Badań Nauczycieli

Falenty, 10 października 2014

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

*entuzjaści
edukacji*

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Źródła danych na temat pracy nauczyciela

Międzynarodowe Badanie Nauczania
i Uczenia się
TALIS 2013

Psychospołeczne warunki pracy
polskich nauczycieli
2010

Badanie Kształcenia
i Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli
2008

Badanie, organizowane w ramach
programu „Szkoła bez przemocy”
2011

Badanie czasu
i warunków pracy nauczycieli
2011-2012

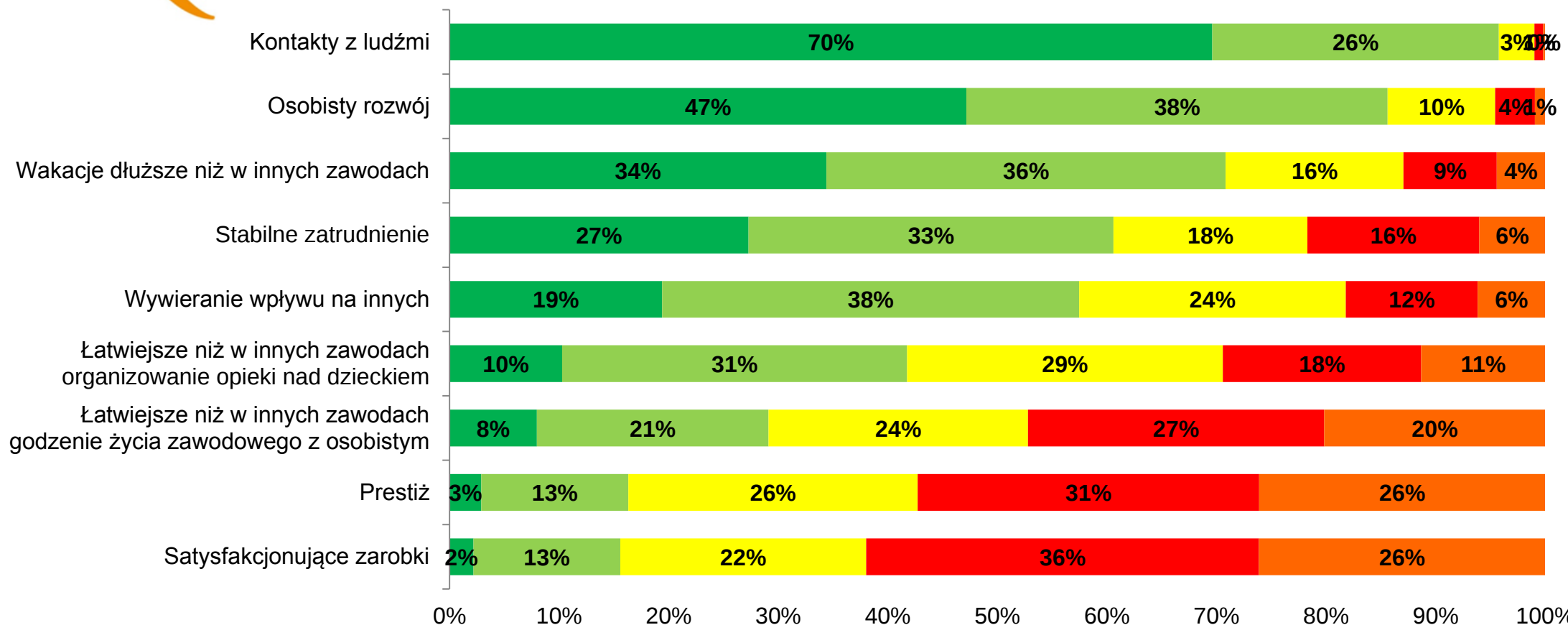

SYSTEM EWALUACJI
OŚWIATY
NADZÓR PEDAGOGICZNY

"Program wzmocnienia efektywności
systemu nadzoru pedagogicznego i oceny
jakości pracy szkoły etap III"

Co daje praca nauczyciela?

■ Zdecydowanie się zgadzam ■ Raczej się zgadzam ■ Ani się zgadzam ani się nie zgadzam ■ Raczej się nie zgadzam ■ Zdecydowanie się nie zgadzam

Satysfakcja z pracy

Ogólnie rzecz biorąc, jestem zadowolona(y) z mojej pracy.

Jestem zadowolona(y) z jakości mojej pracy w tej szkole.

Sądzę, że zawód nauczyciela jest ceniony w społeczeństwie.

Polecił(a)bym moją szkołę jako dobre miejsce pracy.

Zastanawiam się, czy lepiej byłoby, gdybym wybrał(a) inny zawód.

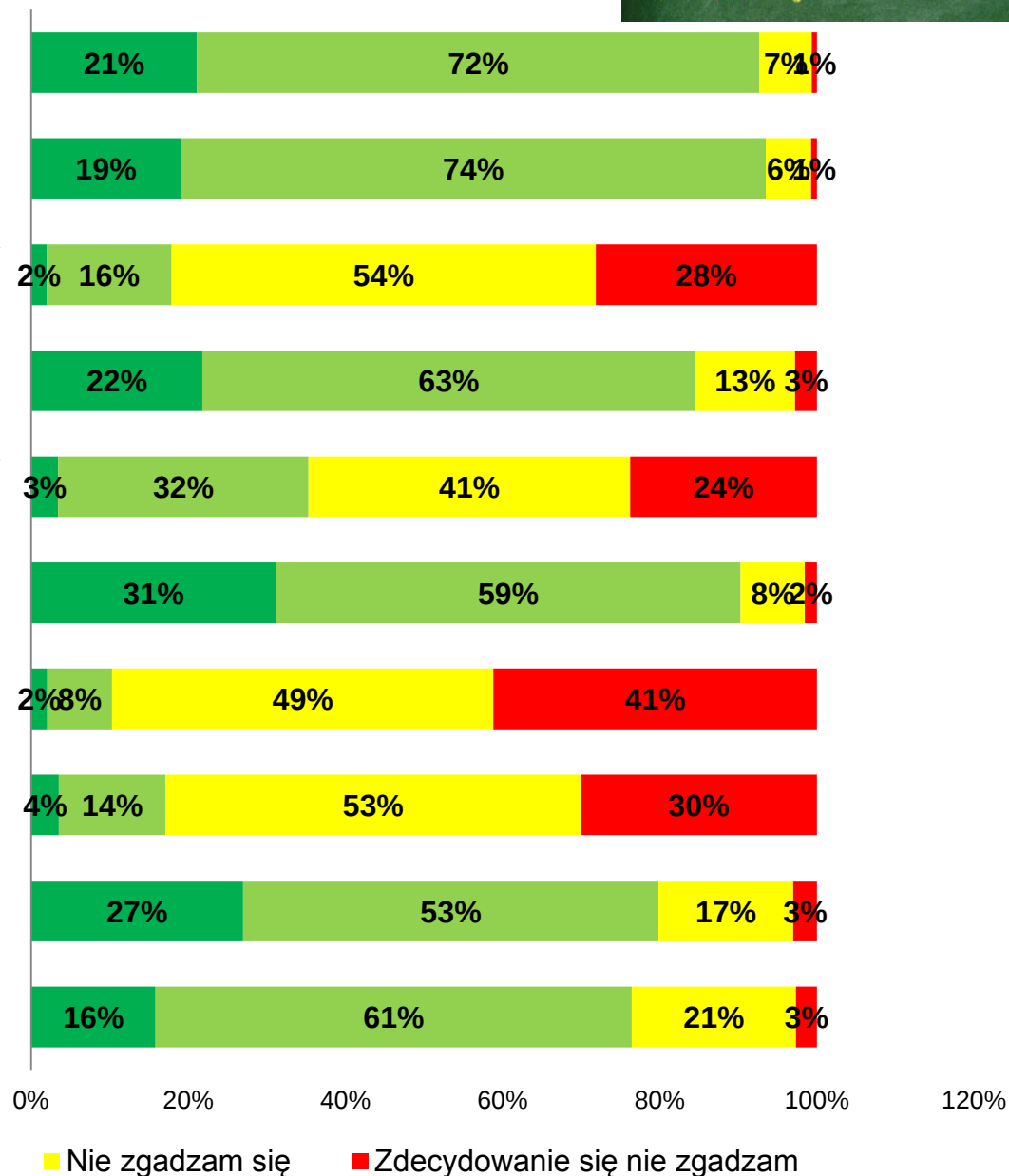
Lubię pracę w tej szkole.

Żałuję, że zdecydowałam(em) się zostać nauczycielem.

Chciał(a)bym zmienić szkołę, gdyby było to możliwe.

Gdybym mogła(mógł) znów podjąć decyzję, wybrał(a)bym pracę nauczyciela.

Zalety bycia nauczycielem w oczywisty sposób przeważają nad wadami.

 Zdecydowanie się zgadzam

 Zgadzam się

 Nie zgadzam się

 Zdecydowanie się nie zgadzam

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Współpraca z innymi nauczycielami z tej samej szkoły

Uczestnictwo w dyskusjach na temat przebiegu nauki konkretnych uczniów

Współpraca z innymi nauczycielami w tej szkole w celu zapewnienia wspólnych standardów oceny postępów uczniów w nauce

Wymiana materiałów dydaktycznych z innymi nauczycielami

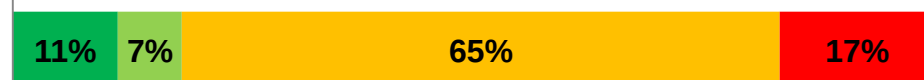
Uczestnictwo w spotkaniach zespołów

Angażowanie się we wspólne działania obejmujące różne klasy i grupy wiekowe (np. projekty)

Obserwowanie lekcji innych nauczycieli i dzielenie się uwagami na ich temat

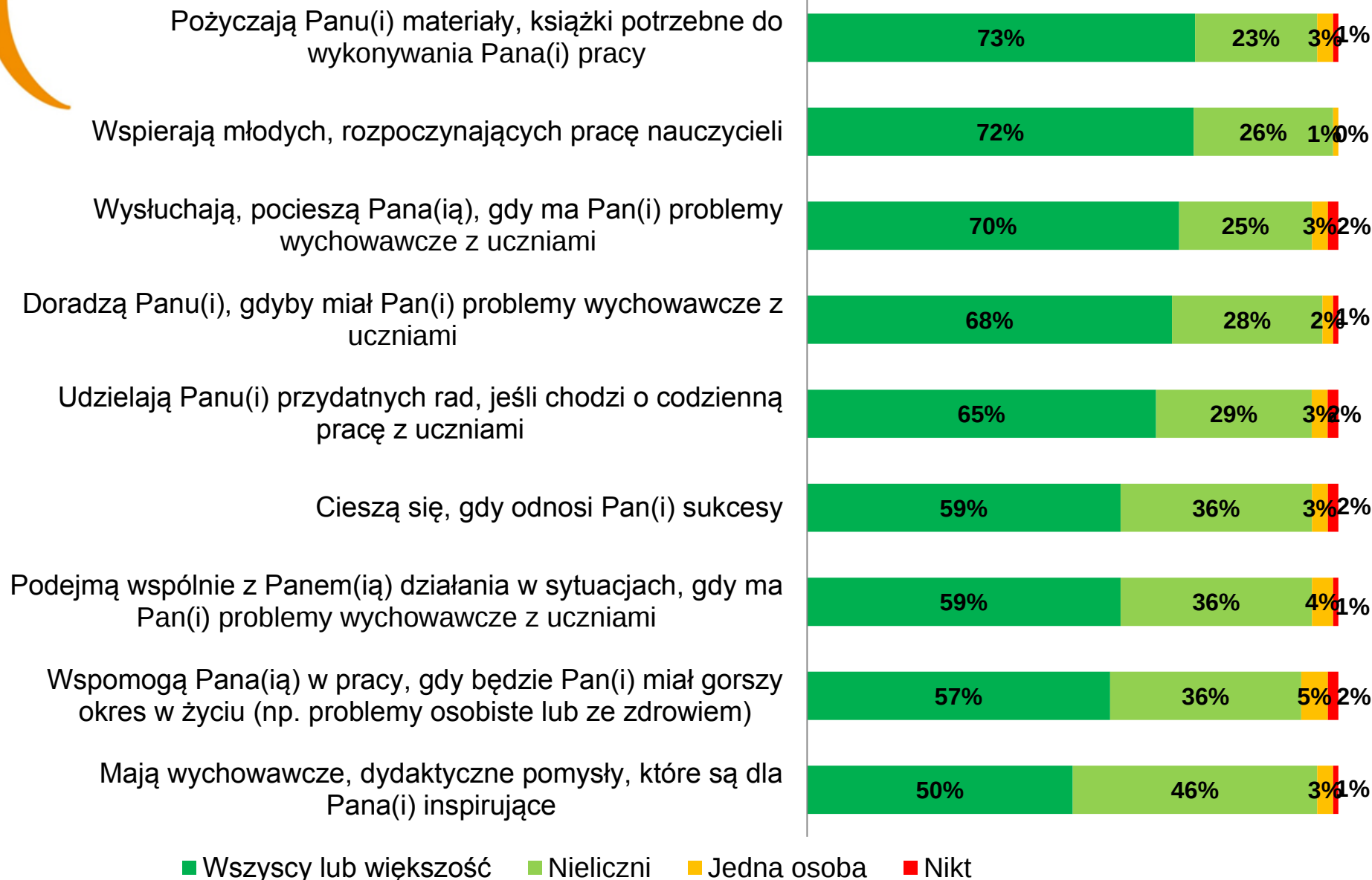
Uczestnictwo w grupowych działaniach związanych z doskonaleniem zawodowym

■ Raz w miesiącu lub częściej ■ 5-10 razy na rok ■ Nie częściej niż 4 razy w roku ■ Nigdy

Wzajemne wsparcie udzielane przez nauczycieli w gronie pedagogicznym tej samej szkoły

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wsparcie ze strony współpracowników a wypalenie zawodowe

Badanie polskich nauczycieli potwierdziło ustaloną w wielu badaniach prawidłowość:

Wsparcie ze strony współpracowników pełni rolę bufora przed wypaleniem zawodowym.

Praca w zespołach (przedmiotowym, wychowawczym, pomocy psychologiczno-pedagogicznej) z procentowym rozkładem częstotliwości i średnim czasem trwania jednorazowo danej czynności

	kilka razy w miesiącu lub częściej	raz na miesiąc	3-4 razy w semestrze	raz w semestrze lub rzadziej	nie wykonuje	razem	średni czas wykonywania czynności
Praca w zespole przedmiotowym	17%	33%	31%	6%	13%	100%	1:40
Praca w zespole wychowawczym	10%	20%	20%	7%	43%	100%	1:45
Praca w zespole pomocy psychologiczno-pedagogicznej	5%	8%	12%	8%	67%	100%	2:00

Bariery efektywności pracy zespołowej w szkołach

- Poza wieloma bardzo pozytywnymi aspektami pracy zespołowej nauczycieli, pewną niepokojącą tendencją jest sprowadzanie funkcjonowania zespołów do pisemnego podsumowania ich działalności – wtedy **celem staje się samo raportowanie**.
- Tworzenie zespołów zadaniowych, **głównie w celu realizacji zapisów prawa oświatowego**, wydaje się ograniczać możliwe korzyści wynikające z pracy zespołowej.
- Celem nie powinno być więc wyłącznie uczestnictwo w formalnych zespołach nauczycielskich, a również **tworzenie grup mniej formalnych** w ramach reagowania na bieżące potrzeby i dzięki motywacji jej członków do wspólnej pracy.

Opinie nauczycieli na temat pracy w ich szkole

Atmosfera w pokoju nauczycielskim jest przyjazna

Dyrekcja stoi "murem za nauczycielami, zawsze można liczyć na wsparcie"

Wśród nauczycieli pracujących w tej szkole mam prawdziwych przyjaciół

Są w tej szkole nauczyciele, z którymi nie potrafię się porozumieć

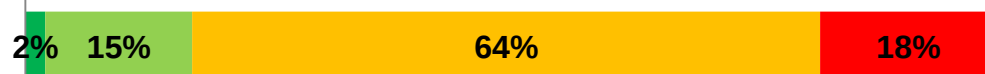
Grono pedagogiczne jest podzielone, są wyraźne grupy trzymające się razem

Dyrekcja faworyzuje niektórych nauczycieli

W szkole jest dużo rywalizacji między nauczycielami

■ zdecydowanie tak ■ raczej tak ■ raczej nie ■ zdecydowanie nie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

entuzjaści
edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Opinie nauczycieli na temat udzielanego wsparcia ze strony dyrektora szkoły

Dyrektor szkoły, w której pracuję jest osobą:

która jest prawdziwie zaangażowana w swoją pracę

która dostosowuje doskonalenie zawodowe organizowane przez szkołę do potrzeb nauczycieli

która sensownie doradza w sprawach zawodowych

z którą może Pan(i) porozmawiać o problemach napotykanym przez Pana(ią) w pracy

która zapewnia odpowiednie wyposażenie szkoły

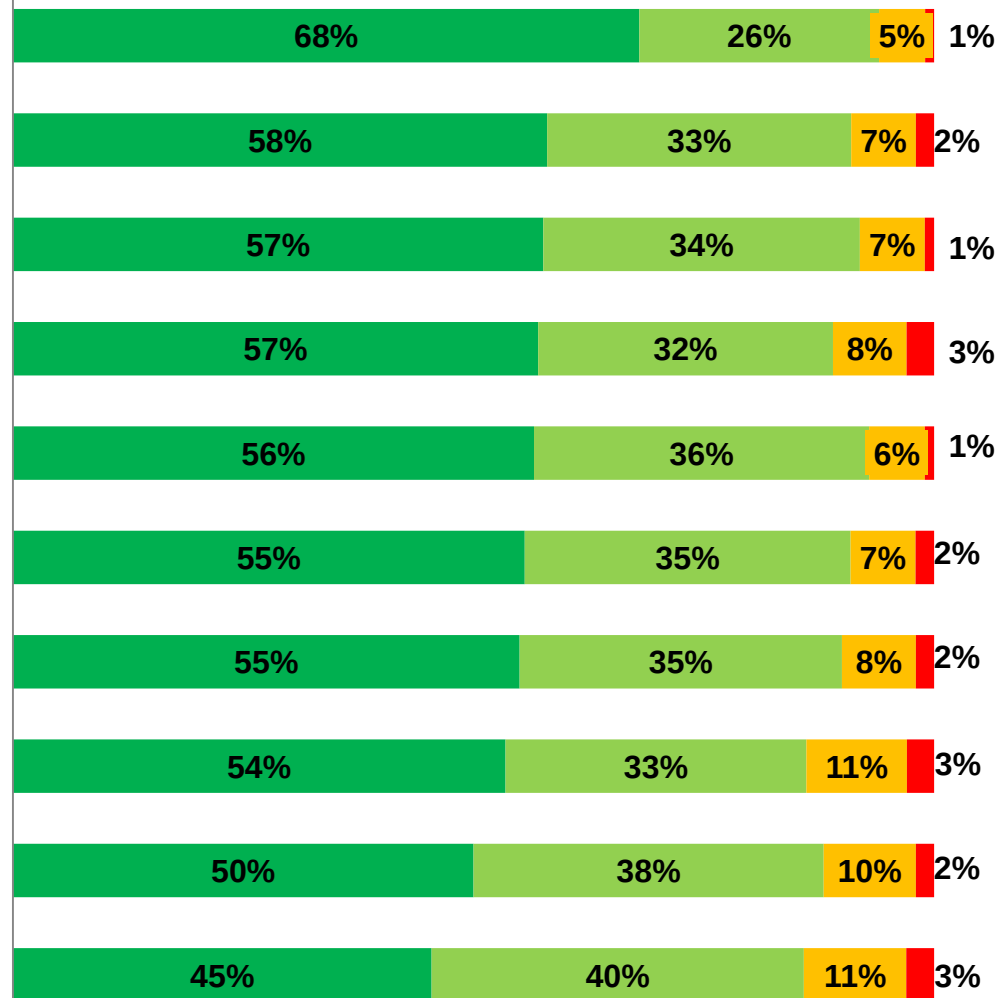
która wspiera nauczycieli w przypadku trudnych sytuacji z rodzicami

która dobrze organizuje pracę personelu;

która wspiera pracowników, gdy mają problemy osobiste

która liczy się z opinią nauczycieli

która sprawiedliwie ocenia jakość pracy podwładnych

■ Całkowicie prawdziwe ■ Raczej prawdziwe ■ Raczej nieprawdziwe ■ Całkowicie nieprawdziwe

Udział nauczycieli w zarządzaniu szkołą

- Nauczyciele czują się włączani do podejmowania ważnych decyzji dotyczących szkoły, w której uczą: 70% badanych zgodziło się, ze stwierdzeniem mówiącym, że **nauczycieli prosi się o opinię przy podejmowaniu ważnych decyzji**.
- Ponad połowa nauczycieli zaprzeczyła stwierdzeniu, że **w ich szkole o wszystkim decyduje dyrektor**; a 61% stwierdzeniu: „mam niewiele do powiedzenia w sprawach dotyczących szkoły”.

Wnioski

- Z deklaracji nauczycieli wynika, że **w szkołach panują życzliwe stosunki w gronie pedagogicznym.**
- Polscy nauczyciele **współpracują ze sobą**: wymieniają się materiałami dydaktycznymi, wspólnie opracowują programy nauczania, omawiają postępy poszczególnych uczniów. **Rzadko jednak obserwują wzajemnie swoje lekcje.**
- Nauczyciele, którzy **wspierają się nawzajem** są znacznie mniej narażeni na wypalenie zawodowe niż ci, którzy nie mają w szkole osób, na które mogliby liczyć w potrzebie.
- Nauczyciele **pracują w zespołach zadaniowych**, jednak problemem **jest zbyt sformalizowanie pracy tych zespołów** – niejednokrotnie celem staje się samo raportowanie.
- Nauczyciele deklarują, że w razie potrzeby **uzyskują wsparcie od dyrektora szkoły.**
- Czują się raczej **włączani do podejmowania ważnych decyzji** dotyczących szkoły, jednak niemal **40% uważa, że ma niewiele do powiedzenia w sprawach dotyczących szkoły.**

entuzjaści edukacji

Dziękuję za uwagę!

ZESPÓŁ BADAŃ NAUCZYCIELI
zban@ibe.edu.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

IBE

*entuzjaści
edukacji*

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

